

ผนวก ก

ความรู้เกี่ยวกับเรือนจำกลางคลองเปรม

เรือนจำกลางคลองเปรม ตั้งอยู่เลขที่ 33/2 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900 มีเนื้อที่ 124 ไร่ 3 งาน 85 ตารางวา

เรือนจำกลางคลองเปรมปัจจุบัน เดิมเป็นเรือนจำชั่วคราว ตำบลลาดยาว อำเภอบางเขน ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2487 ตามคำสั่ง กระทรวงมหาดไทย ที่ 233/2487 ลงวันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2487 ต่อมาปี พ.ศ. 2502 ได้เปลี่ยนเป็น สถานอบรมและ ฝึกวิชาชีพ ตำบลลาดยาว อำเภอบางเขน เป็น สถานที่สำหรับอบรมและฝึกวิชาชีพบุคคลที่มีนิสัยและความประพฤติเป็นอันธพาล ตามคำสั่ง กระทรวงมหาดไทยที่ 16/2502 ลงวันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2502

ในปี พ.ศ. 2503 กระทรวงมหาดไทย พิจารณาเห็นว่าเรือนจำกลางคลองเปรม ถนน มหาไชย (ปัจจุบันคือสวนบรมมณีนารถ) มีผู้ต้องขังแออัดมาก จึงให้ตั้งเรือนจำชั่วคราวเพิ่มขึ้นใน บริเวณกำแพงของสถานที่นี้อีก โดยแบ่งเป็น สถานอบรมและฝึกวิชาชีพ ส่วนหนึ่ง และเป็นเรือนจำ ชั่วคราวลาดยาว สังกัดเรือนจำกลางคลองเปรม ถนนมหาไชยอีกส่วนหนึ่ง ตามคำสั่งกระทรวง มหาดไทย ที่ 174/2503 ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2503

ในปี พ.ศ. 2505 กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดอาณาเขตเรือนจำชั่วคราวลาดยาว แบ่ง แยกจากสถานอบรมและฝึกวิชาชีพ เป็นการแน่นอนโดยคำสั่งที่ 85/2505 ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2505 และให้ย้ายผู้ต้องขังจากเรือนจำกลางคลองเปรม ถนนมหาไชย มาคุมขังยังเรือนจำใหม่ เมื่อปี พ.ศ. 2513 และให้ยกขึ้นเป็นเรือนจำกลางคลองเปรมตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ 453/ 2515 ลงวันที่ 9 พ.ศ. 2515 โดยให้เรือนจำกลางคลองเปรมถนนมหาไชย เป็นเรือนจำพิเศษ กรุงเทพมหานคร และได้แยกสถานอบรมและฝึกวิชาชีพ ไปตั้งยังสถานที่ก่อสร้างแห่งใหม่

ภารกิจหลัก

1. การควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ
2. การแก้ไข พัฒนาพฤติกรรมนิสัยของผู้ต้องขังให้เป็นบุคคลที่สามารถเข้ากับสังคมทั่วไปได้ เมื่อพ้นโทษ
3. การเสริมสร้างสมรรถนะในการบริหารงานราชทัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพ

หน้าที่ความรับผิดชอบ

เรือนจำกลางคลองเปรมมีหน้าที่ปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล และคำสั่งของผู้มีอำนาจตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับผู้ต้องขังขององค์การสหประชาชาติ และหลักสิทธิมนุษยชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

โครงสร้างการบริหาร

1. ส่วนบริหารทั่วไป มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ การวางแผน การดำเนินการด้านอัตราค่าล้าง การบริหารงานบุคคล การพัสดุอาคารสถานที่ การเงินและบัญชีของเรือนจำ แบ่งการบริหารออกเป็น 4 ฝ่าย คือ

1.1 ฝ่ายบริหารทั่วไป ดำเนินการเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการเงิน/บัญชี สารบรรณ การประชุมข้าราชการ การบริหารงานบุคคล การวางแผนอัตราค่าล้าง การรับเรื่องรางวัลทุกซ์ การเจ้าหน้าที่และสวัสดิการข้าราชการ รวมทั้งงานที่มีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด โดยเฉพาะ

1.2 ฝ่ายพัสดุ ดำเนินการเกี่ยวกับการพัสดุ อาคารสถานที่ ยานพาหนะ และการจัดซื้อจัดจ้าง

1.3 ฝ่ายเลขานุการ ดำเนินการเกี่ยวกับราชการทั่วไปนักบริหาร (ผู้บัญชาการเรือนจำฯ) การประชุมระดับผู้บริหาร กรองงาน ตรวจสอบ ติดตาม เรงรัดข้อราชการตามนโยบายประสานราชการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนทั่วไป

1.4 ศูนย์บริหารยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา ดำเนินการเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการ การประชาสัมพันธ์ การรวบรวมสถิติข้อมูลของหน่วยงาน การติดตามประเมินผลของเรือนจำ

2. ส่วนควบคุมผู้ต้องขัง รับผิดชอบเกี่ยวกับการวางแผนและดำเนินการด้านการควบคุมผู้ต้องขัง การรักษาการณ์บริเวณเรือนจำ การป้องกันการลักลอบนำสิ่งของต้องห้ามเข้า-ออกเรือนจำ แบ่งการบริหารออกเป็น 12 ฝ่าย คือ

2.1 ฝ่ายรักษาการณ์ ดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนและดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาการณ์เรือนจำ การป้องกันการลักลอบนำสิ่งของต้องห้ามเข้า-ออกเรือนจำ ควบคุมผู้ต้องขังจ่ายนอกทำงานนอกเรือนจำ ตลอดจนการควบคุมดูแลเก็บรักษาและการใช้อาวุธปืนของเรือนจำ รวมทั้งการประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

2.2 ฝ่ายควบคุมกลาง ดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนและการดำเนินการควบคุมผู้ต้องขังให้อยู่ในกฎระเบียบของเรือนจำ ตลอดจนแนะนำอบรมเกี่ยวกับระเบียบวินัยและการปฏิบัติตนในเรือนจำแก่ผู้ต้องขัง การพิจารณาเสนอขอความดีความชอบและความเห็นเกี่ยวกับการ

เลื่อน-ลดชั้น การลงโทษทางวินัย การอุทธรณ์ร้องทุกข์ของผู้ต้องขัง ร่วมพิจารณาคัดเลือกผู้ต้องขัง ออกทำงานนอกเรือนจำ ควบคุมผู้ต้องขังจำยอม ย้ายเรือนจำหรือรักษาตัวนอกเรือนจำ ควบคุมดูแลระบบน้ำและไฟฟ้าของเรือนจำ

2.3 หัวหน้าฝ่ายควบคุม แดน 1-10 ดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนและการดำเนินการควบคุมผู้ต้องขังให้อยู่ในกฎระเบียบของเรือนจำ ตลอดจนแนะนำอบรมเกี่ยวกับระเบียบวินัย การส่งเสริมการให้ได้รับการศึกษา การฝึกวิชาชีพ การใช้แรงงานและการปฏิบัติตนในเรือนจำแก่ผู้ต้องขัง โดยมีอำนาจการควบคุมผู้ต้องขังของแดนต่าง ๆ ดังนี้

ฝ่ายควบคุม แดน 1 กำหนดให้รับผู้ต้องขังโทษไม่เกิน 50 ปี และผู้ต้องขังเป็ยงเบนทางเพศ

ฝ่ายควบคุม แดน 2 กำหนดให้เป็นเขตควบคุมพิเศษและแดนความมั่นคงสูงรับผู้ต้องขังโทษตั้งแต่ 50 ปี จนถึงประหารชีวิต รวมทั้งผู้ต้องขังรายสำคัญ คดีอุจฉกรรจ์

ฝ่ายควบคุม แดน 3 กำหนดให้รับผู้ต้องขังโทษไม่เกิน 50 ปี

ฝ่ายควบคุม แดน 4 กำหนดให้รับผู้ต้องขังโทษไม่เกิน 50 ปี

ฝ่ายควบคุม แดน 5 กำหนดให้เป็นแดนความมั่นคงสูงรับผู้ต้องขังกำหนดโทษถึงประหารชีวิตและรับผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมไม่น่าไว้วางใจ มีพฤติกรรมที่จะหลบหนีหรือมีปัญหาในการควบคุม

ฝ่ายควบคุม แดน 6 กำหนดให้เป็นแดนรับผู้ต้องขังใหม่ (แดนแรกรับ) กำหนดโทษไม่เกิน 50 ปี เพื่อรอกำหนดลักษณะผู้ต้องขังต่อไป

ฝ่ายควบคุม แดน 7 กำหนดให้รับผู้ต้องขังโทษไม่เกิน 30 ปี

ฝ่ายควบคุม แดน 8 กำหนดให้รับผู้ต้องขังป่วยระหว่างรอพักฟื้น และผู้ต้องขังประกอบอาหาร (สุทกรรม) ซึ่งมีโทษไม่เกิน 10 ปี

ฝ่ายควบคุม แดน 9 กำหนดให้รับผู้ต้องขังอายุเกิน 60 ปี พิการหรือทุพพลภาพผู้ต้องขังจำยอมออกทำงานนอกเรือนจำ งานสาธารณะ และผู้ต้องขังที่เป็นนักศึกษาโทษไม่เกิน 10 ปี

ฝ่ายควบคุม แดน 10 ดำเนินการควบคุมผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์หรือฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545

3. ส่วนพัฒนาผู้ต้องขัง รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการให้การศึกษา ทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพ การฝึกวิชาชีพ การใช้แรงงานผู้ต้องขัง การอบรมและพัฒนาจิตใจ รวมทั้ง การบริหารเงินทุนผลประโยชน์ แบ่งการบริหารออกเป็น 2 ฝ่าย คือ

3.1 ฝ่ายฝึกวิชาชีพ วางแผนและดำเนินการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่มีอยู่ในพื้นที่ ความต้องการของตลาดและความถนัดของผู้ต้องขัง พัฒนาทักษะของผู้ต้อง

ซึ่งด้านการฝึกวิชาชีพ ตลอดจนทดสอบฝีมือแรงงานผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ด้านการฝึกวิชาชีพ การใช้แรงงานของผู้ต้องขัง เตรียมความพร้อมด้านวิชาชีพให้กับผู้ต้องขังใกล้พ้นโทษ (เหลือโทษไม่เกิน 6 เดือน) จัดหาวัสดุดิบ เผยแพร่ผลิตภัณฑ์การบริหารการเงินทุนผลพลอยได้ ควบคุมการใช้จ่ายงานพาหนะที่จัดซื้อด้วยเงินทุนผลพลอยได้ ร่วมพิจารณาคัดเลือกและควบคุมผู้ต้องขังออกทำงาน สาธารณะนอกเรือนจำ

3.2 ฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ วางแผนและดำเนินการเกี่ยวกับการฟื้นฟู พัฒนาแก้ไขผู้ต้องขัง เช่น ให้การศึกษาทั้งวิชาสามัญ วิชาชีพ การจัดอบรมหลักสูตรเตรียมเข้าทำงาน การอบรมและพัฒนาจิตใจ การจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุน ส่งเสริม ปลูกฝัง ปรับเปลี่ยนทัศนคติ จิตสำนึก ค่านิยม และพฤติกรรมผู้ต้องขัง ให้เป็นไปในแนวทางที่เหมาะสม จัดกิจกรรม ส่งเสริมการศึกษา เช่น ห้องสมุด การจัดทำสื่อทัศนอุปกรณ์ การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นต้น

4. ส่วนพัฒนาผู้ต้องขัง 2 รับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุม ตรวจสอบ การดำเนินการด้านทะเบียนประวัติผู้ต้องขัง การจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง การดำเนินงานด้านทัณฑปฏิบัติ การดำเนินงานด้านการวิเทศสัมพันธ์ผู้ต้องขังต่างประเทศ แบ่งการบริหารออกเป็น 3 ฝ่าย คือ

4.1 ฝ่ายทัณฑปฏิบัติ ดำเนินการเกี่ยวกับการรับตัวผู้ต้องขัง การตรวจสอบหมายศาล การจัดทำทะเบียนประวัติผู้ต้องขัง การดำเนินการด้านศูนย์ข้อมูลทะเบียนประวัติผู้ต้องขัง การเลื่อน-ลดชั้น การย้าย การลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษ การคัดเลือกผู้ต้องขังออกทำงานภายนอกเรือนจำ การคัดเลือกผู้ต้องขังลงหุงต้มอาหาร การขอพระราชทานอภัยโทษ การดำเนินการเกี่ยวกับผู้ต้องขังป่วย และถึงแก่กรรม การปล่อยตัว ดำเนินการเกี่ยวกับคำร้องของผู้ต้องขังเกี่ยวข้องกับดำเนินการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี และการอายัดตัวผู้ต้องขัง รวมทั้ง การประสานงานกับหน่วยงานกระบวนการยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการดำเนินการเกี่ยวกับคดีทางปกครองในส่วนที่เกี่ยวข้อง

4.2 ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ ดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลประวัติผู้ต้องขังต่างประเทศ การคำนวณวันพ้นโทษ การให้คำปรึกษาและให้ความรู้ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การดำเนินการเกี่ยวกับการเยี่ยม การตรวจสอบและจัดส่งจดหมาย การรับของฝาก การต้อนรับและประสานงานกับสถานทูต/สถานกงสุล หน่วยงาน/องค์กรระหว่างประเทศ องค์กรศาสนา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง การดำเนินการเกี่ยวกับการไต่สวน และการปล่อยตัวผู้ต้องขังต่างประเทศ

4.3 ฝ่ายจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง ดำเนินการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังให้เป็นไปตามหลักทัณฑวิทยา เพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเป็นรายบุคคล ตั้งแต่การแยกประเภท การสัมภาษณ์ประวัติ การเสนอข้อมูลให้คณะกรรมการจำแนกพิจารณา และปฏิบัติตามมติคณะ

กรรมการ ตลอดจนการติดตามประเมินผล รวมทั้ง การจำแนกซ้ำ และการดำเนินการด้านการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย

5. ส่วนสวัสดิการผู้ต้องขัง รับผิดชอบเกี่ยวกับการวางแผนและดำเนินการจัดสวัสดิการ และการให้การสงเคราะห์ผู้ต้องขังในเรือนจำ แบ่งการบริหารออกเป็น 4 ฝ่าย คือ

5.1 ฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขัง ดำเนินการเกี่ยวกับการรับฝาก-ถอนเงินผู้ต้องขัง การให้ผู้ต้องขังได้รับการเยี่ยมญาติ การปรับปรุงระบบการเยี่ยมญาติ ตลอดจนการตรวจค้นของฝากจากญาติผู้ต้องขัง

5.2 ฝ่ายสงเคราะห์ผู้ต้องขัง ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดจำหน่ายเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นแก่ผู้ต้องขัง ญาติผู้ต้องขังและบุคคลภายนอกผู้มาเยี่ยมเยียน ให้เป็นไปตามมาตรฐานขั้นต่ำและมาตรฐานเรือนจำ 5 ด้าน

5.3 ฝ่ายนันทนาการและสังคมสงเคราะห์ ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการด้านนันทนาการ การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการออกกำลังกาย การเล่นกีฬาและกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ที่เหมาะสมให้แก่ผู้ต้องขังได้ออกกำลังกาย พักผ่อนหย่อนใจ การรับ-จ่ายพัสดุไปรษณีย์ ทัศนคติของผู้ต้องขัง การจัดหาอุปกรณ์ดนตรี กีฬาเพิ่มเติม และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการด้านสังคมสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายในเรือนจำ การให้คำปรึกษาแนะนำ การสงเคราะห์ผู้ต้องขังที่ไม่มีญาติเยี่ยม ผู้ต้องขังที่มีปัญหาทางด้านสุขภาพจิต ผู้ต้องขังพิการ ผู้ต้องขังสูงอายุ การขอทุนการศึกษาบุตรผู้ต้องขัง ทุนประกอบอาชีพผู้พ้นโทษ การให้บริการสมัครสมาชิกโทรศัพท์สาธารณะของเรือนจำ การจัดทำบัตรประกันสุขภาพ กำกับ ดูแลเงินกองทุนสวัสดิการและสงเคราะห์ผู้ต้องขัง การสงเคราะห์ค่าพาหนะผู้ต้องขังกลับภูมิลำเนา ตลอดจนขอความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชนในการสงเคราะห์ผู้ต้องขัง

5.4 ฝ่ายสุทกรรม ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการด้านอาหาร การจัดเลี้ยงผู้ต้องขังตามหลักโภชนาการ ตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข และหลักเกณฑ์วิธีการที่กรมราชทัณฑ์กำหนด